

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny wynikające z realizacji programu nauczania w oparciu o podręcznik do religii wydawnictwa Święty Wojciech „Szukam dojrzałej wiary” dla klasy drugiej klasy liceum drugiej klasy technikum.

Przedmiot: religia

Program – AZ-3-01/18

Numer podręcznika: AZ-32-01/18-PO-6/21, zatwierdzenie z dnia 22 czerwca 2022 r.

Treści nauczania wynikające z podstawy programowej oraz wymagania dla uczniów dostosowane do każdej jednostki lekcyjnej zawartej w podręczniku podano w **rocznych planach wynikowych** opracowanych dla wszystkich poziomów nauczania.

Zasady oceniania (zgodne w wytycznymi Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski z 2008 r.):

- Ocenianiu nie podlegają praktyki religijne.
- Oceny z religii są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).
- Nauczyciele religii są zobowiązani do podania wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych ocen śródrocznych i rocznych z religii oraz sposobu sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.
- Nauczyciele religii informują o warunkach i trybie uzyskania z religii oceny rocznej wyższej niż przewidywana.
- Nauczyciele religii są zobowiązani do dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych oraz edukacyjnych uczniów posiadających opinie wydane przez poradnię psychologiczno-pedagogiczne.
- Oceny z religii ustala się w stopniach w zakresie skali od 1 do 6.
- Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji w ilości zgodnej z zasadami przyjętymi w szkole (przy dwóch godzinach zajęć w tygodniu, są to najczęściej dwa nieprzygotowania w półroczu).
- Nauczyciel może oceniać pamięciowe opanowanie modlitw, pod warunkiem, że postarał się o wytłumaczenie ich znaczenia w trakcie zajęć.

Obszary oceniania:

Ponieważ najważniejszym zadaniem nauczyciela jest spowodowanie samodzielnego uczenia się uczniów, przebieg zajęć powinien aktywizować uczących się do podejmowania działań mających na celu zdobywanie wiedzy oraz samodzielnego i twórczego wykorzystywania tego, co przyswoili. Dlatego też niezwykle ważnym obszarem jest oceniania aktywności uczniów na zajęciach oraz systematyczność w pracy na lekcji, w tym także prowadzenie i uzupełniania ćwiczeń będących integralną częścią podręcznika. Należy zwracać uwagę na wykonanie przez uczniów quizów sprawdzających wiedzę na zakończenie każdego działu. Można przeprowadzać kartkówki, ale należy je zapowiedzieć i wyraźnie określić zakres materiału.

Szczególną uwagę należy zwrócić na prace dodatkowe wykonywane przez uczniów. Może to być przygotowanie do udziału w konkursach, w proponowanych zajęciach dodatkowych, wystąpieniach w szkole lub poza nią (o charakterze religijnym), udziału w działaniach mających na celu niesienie pomocy innym, wynikającym z realizacji przykazania miłości Boga i bliźniego.

Ogólne kryteria ocen z religii:

Celujący:

Uczeń:

- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą
- posiada wiedzę wykraczającą poza program oraz potrafi ją twórczo wprowadzać w życie
- aktywnie uczestniczy w zajęciach i systematycznie prowadzi ćwiczenia
- wykonuje dodatkowe zadania dla chętnych
- bierze udział w konkursach przedmiotowych
- uczestniczy w zajęciach dodatkowych o tematyce religijnej w szkole lub parafii

Bardzo dobry

Uczeń:

- opanował wiedzę i umiejętności określone programem nauczania
- ma prawidłowo uzupełnione ćwiczenia w podręczniku
- chętnie i systematycznie uczestniczy w zajęciach
- jest aktywny na zajęciach
- okazuje szacunek podczas modlitwy i słuchania Słowa Bożego

Dobry

Uczeń:

- opanował wiedzę i umiejętności określone programem nauczania
- ma dobrą umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy
- osiąga postępy podczas zajęć
- jest chętny do pracy
- okazuje szacunek podczas modlitwy i słuchania Słowa Bożego

Dostateczny

Uczeń:

- opanował wiedzę i umiejętności umożliwiające dalsze zdobywanie wiedzy,
- w jego wiadomościach są wyraźne luki
- wykazuje chęć do pracy na zajęciach
- ma braki w wykonywaniu ćwiczeń
- okazuje szacunek podczas modlitwy i słuchania Słowa Bożego

Dopuszczający:

Uczeń:

- zdobyte wiadomości nie są wystarczające do uzyskania podstawowej wiedzy religijnej
- niechętnie uczestniczy w zajęciach
- wymaga pomocy przy wykonywaniu prostych zadań

Niedostateczny:

Uczeń:

- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania
- notorycznie brak mu chęci do pracy i uczestniczenia w zajęciach

Ponieważ religia jest przedmiotem nieobowiązkowym, należy przed ewentualnym wystawieniem oceny niedostatecznej, zbadać sytuację ucznia, podjąć próbę rozmowy z wychowawcą, pedagogiem, rodzicami (opiekunami prawnymi), etc. i spróbować udzielić uczniowi wszelkiej możliwej pomocy, aby podjął on próbę sprostania stawianym przed nim wymaganiom.

Sposoby informowania uczniów i rodziców o ocenach:

1. Na pierwszej lekcji przedstawiamy zasady przedmiotowego oceniania i tłumaczymy wszelkie wątpliwości
2. Na pierwszych zebraniach w roku szkolnym informujemy o nim rodziców
3. Przedmiotowy system oceniania przekazujemy do wiadomości wychowawcy, dyrekcji i rodziców (powinien być on dostępny na obowiązującej w szkole platformie cyfrowej)
4. Uczniowie muszą być poinformowani o możliwości uzupełniania zaległości wynikających z nieobecności w szkole lub brakach pojawiających się na bieżąco
5. Wszystkie wystawione oceny są umieszczane na obowiązującej w szkole platformie cyfrowej możliwie jak najszybciej
6. Jeżeli nauczyciel przeprowadza prace pisemne obowiązujące ucznia, powinien udostępnić je rodzicom do wglądu na zebraniach lub konsultacjach (można też prosić rodziców o podpis pod otrzymaną oceną w ćwiczeniach lub na dodatkowych kartkach)

Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny:

Rozdział	celujący	bardzo dobry	dobry	dostateczny	dopuszczający
I. Szukam dojrzałej wiary	→ uzasadnia wartość niezależnej od podmiotu prawdy obiektywnej w życiu osoby i społeczności → identyfikuje się z chrześcijańską koncepcją człowieka i świata oraz konsekwentnie stosuje ją w swoim życiu	→ opisuje, czym jest wiara, rozumiana jako postawa całego życia → opisuje drogi dochodzenia wiary → wie, dlaczego powinien się otworzyć na poszukiwanie Boga → charakteryzuje drogi poznania Boga (świat i człowiek) → wymienia okoliczności, które wspierają i hamują rozwój wiary → prezentuje prawdy teologiczne dotyczące Jezusa → uzasadnia rolę doświadczenia Abrahama na Górze Moria w rozwoju wiary dojrzałej → opisuje wartość życia kształtowanego w oparciu o cnoty kardynalne → uzasadnia, że w modlitwie warto wzorować się na świętych → argumentuje w jaki sposób rozwijanie cnót prowadzi do samorealizacji	→ omawia dojrzewanie w wierze na przykładzie wybranej postaci → uzasadnia wartość posłuszeństwa Bogu → charakteryzuje relacje Bóg – człowiek → omawia drogi poznania Boga → prawidłowo odczytuje obecność i działanie Boga w świecie → wyjaśnia działanie Boga przez Syna → opisuje próbę wiary, jakiej doświadczył Abraham na Górze Moria → wyjaśnia jak można pracować nad doskonaleniem cnót teologicznych → łączy cnoty kardynalne z wartościami → wyjaśnia dlaczego świadectwo życia jest warunkiem głoszenia Ewangelii → opisuje potrzebę formowania sumienia	→ przedstawia związek wiary chrześcijańskiej z sensem życia człowieka → wskazuje przymioty Boga na podstawie <i>Pieśni słonecznej</i> św. Franciszka → wyjaśnia, że w poznaniu Boga należy uwzględnić ludzkie predyspozycje → opisuje, czym jest wiara → odkrywa, że Bogu można zaufać, dostrzegając Jego miłość i otwierając się na nią → opisuje zasługi Maryi → definiuje cnoty kardynalne → tłumaczy konieczność praktykowania różnych form modlitwy → wykazuje konieczność nie poddawania się trudnościom w życiu → wyjaśnia dlaczego wiara ma kształtować całe nasze życie	→ zna drogi dochodzenia wiary → wymienia przymioty Boga → wyjaśnia, że Bóg jest stwórcą, który chce być poznawany i daje się poznać → podaje znaczenie objawienia na drodze wiary → wymienia zasługi Maryi → zna cnoty teologiczne → zna cnoty kardynalne → charakteryzuje posłuszeństwo na wzór wybranej postaci biblijnej → podaje przykłady nawrócenia → uzasadnia potrzebę szukania Boga

2. Poznawanie prawdy	→ uzasadnia wartość niezależnej od podmiotu prawdy obiektywnej w życiu osoby i społeczności → wyjaśnia, do czego zobowiązuje przyjaciół Pana Jezusa słowo Boże → tłumaczy znaczenie Słowa Bożego w życiu Kościoła	→ definiuje formy prawa moralnego (naturalne, objawione, prawa cywilne i kościelne) → charakteryzuje podstawy intelektualne oświecenia (deizm, racjonalizm, modernizm) → nazywa różnice pomiędzy biblijnym a naukowym sposobem ukazywania prawdy o początkach świata → wykazuje, że Biblia przedstawia prawdę, która jest nam konieczna do zbawienia → charakteryzuje istotę Tradycji i formy jej przekazywania → argumentuje, że wiara nie jest tylko ideą zawartą w umyśle → omawia aspekty określające prawdziwą wiarę	→ charakteryzuje skutki przedstawienia kłamstwa jako prawdy → przedstawia sposoby ukazywania prawdy o świecie według Pisma Świętego i nauk przyrodniczych → przedstawia przesłanie Pisma Świętego → opisuje znaczenie Tradycji Kościoła dla jego działania → tłumaczy, dlaczego wiara wymaga konkretnych uczynków, które ją potwierdzają, → omawia, dlaczego wiara nie jest osobistym wymysłem, ale darem, → wskazuje ogólnie na proces formułowania prawd wiary → charakteryzuje sposoby działania sekt,	→ wymienia konsekwencje przedstawienia kłamstwa jako prawdy → opisuje jakie prawdy zawiera Pismo Święte → wyjaśnia, czym jest Tradycja w Kościele → wymienia przymioty charakteryzujące wiarę, → wymienia, jakie straty społeczne może odnieść przynależność do grupy zamkniętej (sekty)	→ wskazuje sytuacje, w których kłamstwo przedstawia się jako prawdę → wymienia Tradycję jako istotny element w życiu Kościoła → wskazuje, czym w praktyce Kościoła jest życie według Tradycji → wskazuje, które uczynki wynikają z wiary, a które nie → odróżnia religię od grupy o charakterze zamkniętym (sekty)
-------------------------------------	--	--	--	---	---

III. Bóg w dorosłym życiu	→ formułuje zależności między normami wypływającymi z przykazań Dekalogu a postępowaniem człowieka → umiejętnie ocenia relacje człowieka z Bogiem w świetle I, II i III przykazania Dekalogu	→ formułuje zasady wynikające z faktu, że Bóg jest jeden → podaje przykłady wpływu zabobonu, bałwochwalstwa, wróżbiarstwa, magii, ateizmu, symonii na relację z Bogiem → interpretuje fragment Księgi Wyjścia 32,31–34, dotyczący złotego cielca → interpretuje historię Mojżesza spotykającego Boga w gorejącym krzaku (Wj 3,13-15) → analizuje fragment Ewangelii Łukaszej (6,6–10) o uzdrowieniu człowieka z uschniętą ręką	→ zna obowiązki wynikające z przestrzegania I przykazania Bożego → uzasadnia, iż nie da się pogodzić ezoteryki z wiarą chrześcijańską → wskazuje sytuacje, w których imię Boga wzywane jest słusznie i te, w których wzywane jest bezzasadnie, → opowiada historię Mojżesza spotykającego Boga w gorejącym krzaku (Wj 3,13-15) → tłumaczy potrzebę świętowania niedzieli,	→ wymienia sposoby oddawania czci Jedynemu Bogu → wymienia współczesne bożki → rozróżnia sytuacje w których człowiek zajmuje postawę szacunku wobec imienia Bożego od tych, w których człowiek takiej postawy nie zajmuje → odczytuje w świętowaniu niedzieli zachętę do odpoczynku i kontemplacji świata → opowiada fragment Ewangelii Łukaszej (6,6–10) o uzdrowieniu człowieka z uschniętą ręką	→ zna przykazania Boże → wyjaśnia czym różni się wiara w Boga od „wiary” we wróżby → wyjaśnia znaczenie biblijnego zakazu tworzenia obrazów i jego reinterpretacji w kontekście objawienia się Boga w Jezusie Chrystusie → rozróżnia potrzebę świętowania niedzieli od potrzeby odpoczynku → zna zasady świętowania niedzieli
---------------------------	---	--	---	--	---

IV. Bóg obecny i działający	→ tłumaczy wartość regularnego uczestnictwa w liturgii Kościoła → wyjaśnienia znaczenie sakramentów na każdym etapie rozwoju człowieka → analizuje powiązania i zależności między sakramentami	→ wyjaśnia działanie Trójcy Świętej w liturgii Kościoła → analizuje i interpretuje obrzędy wtajemniczenia chrześcijańskiego → omawia liturgię sakramentów uzdrowienia, → >świadomie korzysta z sakramentów uzdrowienia → Interpretuje opowieść o uzdrowieniu kobiety cierpiącej na krwotok (Mk 5,21-34) → charakteryzuje teologię sakramentów w służbie wspólnoty → uzasadnia twierdzenie, że Eucharystia jest źródłem i szczytem życia Kościoła → interpretuje biblijny nakaz trwania na modlitwie → uzasadnia strukturę Modlitwy Pańskiej i jej siedem próśb → wymienia sposoby przezwyciężania trudności związanych z modlitwą → uzasadnia, dlaczego Maryja jest wzorem modlitwy chrześcijańskiej → podaje, co jest fundamentem i istotą chrześcijaństwa.	→ opisuje działanie Ducha świętego w liturgii Kościoła → zna powiązania i zależności między sakramentami → charakteryzuje sakramenty uzdrowienia → zna opowieść o uzdrowieniu kobiety cierpiącej na krwotok (Mk 5,21-34) → interpretuje teksty obecne w liturgii sakramentów w służbie wspólnoty → wyjaśnia, że Eucharystia jest źródłem miłości → zna strukturę Modlitwy Pańskiej → tłumaczy, dlaczego modlitwa to dialog człowieka z Bogiem → omawia trudności związane z modlitwą → analizuje treść modlitwy <i>Pod Twoją obronę</i>, → tłumaczy wstawienniczą rolę Maryi, → tłumaczy sens i znaczenie zmartwychwstania Chrystusa	→ opisuje, na czym polega działanie Boga Ojca w liturgii → zna obrzędy wtajemniczenia chrześcijańskiego → wymienia sakramenty uzdrowienia → wymienia skutki sakramentu pokuty i pojednania → interpretuje czynności obecne w liturgii sakramentów w służbie wspólnoty → podaje argumenty za tym, że Bóg jest obecny w przyjmowanej Eucharystii → zna biblijny nakaz trwania na modlitwie → podaje argumenty za tym, że trudności związane z modlitwą są możliwe do przezwyciężenia → podaje argumenty, dlaczego ma wielbić Boga na wzór Maryi → uzasadnia, że Chrystus otwiera bramy zmarłym przed swoim przyjściem	→ omawia dzieło Chrystusa w liturgii, → podaje sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego → zna formułę sakramentu pojednania → podaje powody dla których warto korzystać z sakramentu pokuty i pojednania → argumentuje, że każdy człowiek powołany jest do miłości → tłumaczy znaczenie Eucharystii dla życia duchowego człowieka → wyjaśnia związek modlitwy z czynami i czynów z modlitwą → wskazuje osoby, które przezwyciężyły trudności związane z modlitwą → charakteryzuje postać Maryi – Służebnicy Pańskiej → uzasadnia, dlaczego relacja z Jezusem zależy od osobistego zaangażowania w wierze
------------------------------------	---	--	---	--	--

V. Bóg w Kościele	→ wyjaśnienia konsekwencje religijne i kulturowe reformacji, Soboru Trydenckiego oraz unii brzeskiej; → interpretuje i ocenia fakty historyczne w świetle zjawisk we współczesnym Kościele → wyczerpująco referuje, jaka była rola Polski jako kraju tolerancji religijnej tak w ujęciu historycznym, jak w nawiązaniu do wizji współczesnej Europy	→ identyfikuje wieloaspektowe konsekwencje działań reformacji → opisuje skutki działań ekumenicznych → wylicza i omawia przejawy reformy katolickiej w XVI wieku → interpretuje i uzasadnia swoje stanowisko na temat sytuacji w XVI-wiecznym Kościele w kontekście faktów historycznych związanych z soborem trydenckim oraz osobą kardynała Stanisława Hozjusza	→ definiuje dary Ducha Świętego oraz owoce Ducha Świętego → tłumaczy potrzebę życzliwości i szacunku do chrześcijan innych wyznań → podaje argumenty przemawiające za tym, że Kościół powinien się reformować → referuje konsekwencje soboru trydenckiego	→ wylicza przyczyny, które doprowadziły do rozwoju ruchu reformacyjnego → wymienia potrzebę modyfikacji postaw chrześcijańskich w aspekcie otwartości na wzorce osobowe świętych omawia kontekst zwołania soboru trydenckiego	→ opisuje zjawisko reformacji → wie, co to jest ekumenizm → zna świętych, którzy mogą stanowić wzorce osobowe dla współczesnych → wylicza podstawowe postanowienia soboru trydenckiego
VI. Bóg w przeżywaniu czasu	→ wyjaśnia zbawczy charakter udziału w wydarzeniach roku kościelnego → prezentuje obszerną wiedzę na temat polskich zwyczajów i tradycji związanych z obchodami religijnych świąt i uroczystości	→ wymienia cechy chrześcijańskiego charakteru uroczystości Wszystkich Świętych → podaje, co na temat Adwentu mówi Katechizm Kościoła katolickiego → tłumaczy religijny wymiar świętowania w domowym kościele Bożego Narodzenia → opisuje sens męki Jezusa, także w jego głębszym wymiarze → wymienia obietnice Pana Jezusa związane są ze Świętem Miłosierdzia Bożego → tłumaczy dlaczego przeżywając rok liturgiczny, lepiej poznajemy prawdy naszej wiary	→ tłumaczy, że to wydarzenie chrześcijańskie → wymienia cechy odróżniające Adwent od innych okresów liturgicznych → referuje znaczenie tajemnicy wcielenia → wyjaśnia na podstawie tekstów liturgicznych, dlaczego Jezus musiał cierpieć → opisuje historię powstania Święta Miłosierdzia Bożego → opisuje wartość niedzielnej Eucharystii	→ opisuje specyfikę Dnia Zaduszego → tłumaczy różnice pomiędzy poszczególnymi częściami adwentu → wyjaśnia, jakie jest znaczenie tajemnicy wcielenia dla człowieka → zna okresy liturgiczne przyjmuje, że Jezus umarł za nas wszystkich → wyjaśnia sens Bożego miłosierdzia dla ludzi → tłumaczy znaczenie niedzieli	→ wyjaśnia, dlaczego należy modlić się za zmarłych → wymienia części, na jakie dzieli się Adwent → wyjaśnia, jakie jest znaczenie tajemnicy wcielenia dla świata → opisuje mękę Jezusa → podaje, kiedy obchodzone jest Święto Miłosierdzia Bożego → opisuje, jak należy świętować niedzielę po chrześcijańsku